

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1289/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A kölcsönösségi mechanizmust – amelyet akkor kell alkalmazni, ha az 539/2001/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ II. mellékletében szereplő valamely harmadik ország vízumkötelezettséget alkalmaz legalább egy tagállam állampolgáraival szemben – ki kell igazítani a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének fényében, valamint az Európai Unió Bíróságának a másodlagos jogalapokkal kapcsolatos ítélezési gyakorlatának megfelelően. Az említett mechanizmust ezenkívül úgy kell kiigazítani, hogy a szolidaritás jegyében uniós válaszként szolgáljon abban az esetben, ha az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében szereplő valamely harmadik ország vízumkötelezettséget ír elő legalább egy tagállam állampolgáraival szemben.
- (2) Azon tagállami értesítés kézhezvételekor, amely szerint az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében felsorolt valamely harmadik ország vízumkötelezettséget ír elő az adott tagállam állampolgáraival szemben, valamennyi tagállamnak együttesen kell fellépnie, uniós választ adva ezáltal egy olyan helyzetre, amely az Unió egészét érinti és amelyben állampolgárai eltérő bánásmódban részesülnek.
- (3) A teljes vízumkölcsönösség olyan cél, amelyre az Uniónak mindig tevőlegesen kell törekednie a harmadik országokkal fenntartott kapcsolataiban, ezzel hozzájárulva az Unió külpolitikájának hitelességéhez és egységességéhez.
- (4) E rendeletnek mechanizmust kell létrehoznia az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében felsorolt

harmadik országok vízummentességének olyan szükség-helyzetben való ideiglenes felfüggesztésére (a továbbiakban: a felfüggesztési mechanizmus) vonatkozóan, amikor legalább egy tagállam nehézségeinek leküzdéséhez azonnali intézkedésre van szükség, figyelembe véve a szükség-helyzet által az Unió egészére gyakorolt összehatást.

- (5) A felfüggesztési mechanizmus tekintetében a jelentős és hirtelen növekedés az 50 %-os küszöb meghaladását jelenti. A növekedés ugyanakkor alacsonyabb százalékos arány esetén is jelentősnek és hirtelennek tekinthető, amennyiben a Bizottság az érintett tagállam által bejelentett konkrét esetben azt alkalmazandónak tekinti.
- (6) A felfüggesztési mechanizmus tekintetében az alacsony elfogadási arány a menedéjog iránti kérelmek hozzávetőlegesen 3–4 %-os elfogadási arányát jelzi. Az elfogadás ennél magasabb százalékos arány esetén is alacsony arányúnak tekinthető, amennyiben a Bizottság az érintett tagállam által bejelentett konkrét esetben azt alkalmazandónak tekinti.
- (7) Meg kell akadályozni azokat a visszaéléseket, amelyek valamely harmadik ország állampolgárai számára rövid távú tartózkodás esetére biztosított vízummentességéből következnek, valamint fel kell lépni e visszaélésekkel szemben, amennyiben ezen állampolgárok fenyegetést jelentenek az érintett tagállam közrendjére és belső biztonságára.
- (8) E rendeletnek jogalapot kell teremtenie a vízumkötelezettségre, illetve vízummentességre olyan útiokmányok birtokosai tekintetében, amelyeket az érintett tagállam által a nemzetközi jog alanyaként elismert, de kormányközi nemzetközi szervezetnek nem minősülő egyes jogalanyok állítottak ki.
- (9) Mivel az 1932/2006/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ által bevezetett, menekültekre és a hontalan személyekre vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni e személyekre, ha az ilyen személyek az Egyesült Királyságban vagy Írországban rendelkeznek tartózkodási hellyel, tisztázni kell egyes menekültek és hontalan személyek vízumkötelezettséggel kapcsolatos helyzetét, akik az Egyesült Királyságban vagy Írországban rendelkeznek tartózkodási hellyel. E rendeletnek e személyekkel kapcsolatban a tagállamokra kell bíznia a vízummentesség vagy a vízumkötelezettség melletti döntést nemzetközi kötelezettségeiknek megfelelően. A tagállamoknak e döntésükről értesíteniük kell a Bizottságot.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2013. szeptember 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2013. december 5-i határozata.

⁽²⁾ A Tanács 539/2001/EK rendelete (2001. március 15.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 81., 2001.3.21., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1932/2006/EK rendelete (2006. december 21.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról (HL L 405., 2006.12.30., 23. o.).

- (10) Az 539/2001/EK rendelet nem érinti azon nemzetközi megállapodások alkalmazását, amelyeket az Európai Közösség az említett rendelet hatálybalépését megelőzően kötött, és amelyekből – az Európai Unió Bírósága ítélkezési gyakorlatának figyelembevétele mellett – a közös vízumszabályoktól való eltérést szükségessé tévő kötelezettségek erednek.
- (11) A kölcsönösségi mechanizmus alkalmazásának második szakaszában való megfelelő európai parlamenti és tanácsi részvétel biztosítása érdekében – tekintettel arra, hogy az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében szereplő valamely harmadik ország valamennyi állampolgára esetében a vízummentesség felfüggesztése és annak a tagállamokra, a schengeni társult országokra és magára az Unióra, konkrétan a kapcsolatokra és a schengeni térség általános működésére gyakorolt horizontális hatásai politikailag különösen érzékeny kérdésnek minősülnek – a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikke szerint jogi aktusokat fogadjon el a kölcsönösségi mechanizmus egyes elemeire vonatkozóan. E hatáskör Bizottságra való átruházása nem jelenti azt, hogy a schengeni térségben ne kellene politikai vitát folytatni az uniós vízumpolitikáról. Az átruházás továbbá azt is tükrözi, hogy a kölcsönösségi mechanizmusnak az érintett harmadik országok állampolgáira történő alkalmazásakor megfelelő átláthatóságról és jogbiztonságról kell gondoskodni, különösen az 539/2001/EK rendelet II. mellékletének megfelelő ideiglenes módosítása révén. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és szövegezése során a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (12) A felfüggesztési mechanizmus és a kölcsönösségi mechanizmusra vonatkozó egyes rendelkezések eredményes alkalmazásának biztosítása, valamint különösen az említett mechanizmusok alkalmazásával járó összes releváns tényező és esetleges következmények megfelelő figyelembevételének lehetővé tétele érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni azon érintett harmadik országok állampolgárai kategóriáinak meghatározása tekintetében, amelyekre a kölcsönösségi mechanizmus keretein belül a vízummentesség ideiglenes felfüggesztését kell alkalmazni, továbbá az említett felfüggesztés megfelelő időtartamának megállapítására vonatkozó hatáskör és a felfüggesztési mechanizmus végrehajtására vonatkozó hatáskör meghatározása tekintetében. E hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban kell gyakorolni. E végrehajtási jogi aktusok elfogadására a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.
- (13) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a
- Norvég Királyság között kötött, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás⁽²⁾ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat⁽³⁾ 1. cikkének B. pontjában említett terület alá tartoznak.
- (14) Svájc tekintetében e rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás⁽⁴⁾ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2008/146/EK tanácsi határozat⁽⁵⁾ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke B. pontjában említett terület alá tartoznak.
- (15) Liechtenstein tekintetében e rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség között a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról aláírt jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok⁽⁶⁾ azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2011/350/EU tanácsi határozat⁽⁷⁾ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke B. pontjában említett terület alá tartoznak.
- (16) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben az Egyesült Királyság a 2000/365/EK tanácsi határozatnak⁽⁸⁾ megfelelően nem vesz részt; az Egyesült Királyság ezért nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

⁽²⁾ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

⁽³⁾ A Tanács 1999/437/EK határozata (1999. május 17.) az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

⁽⁴⁾ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

⁽⁵⁾ A Tanács 2008/146/EK határozata (2008. január 28.) az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 53., 2008.2.27., 1. o.).

⁽⁶⁾ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

⁽⁷⁾ A Tanács 2011/350/EU határozata (2011. március 7.) az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács 2000/365/EK határozata (2000. május 29.) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 131., 2000.6.1., 43. o.).

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (17) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország a 2002/192/EK tanácsi határozatnak ⁽¹⁾ megfelelően nem vesz részt; Írország ezért nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (18) Az 539/2001/EK rendeletet ezért megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 539/2001/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Amennyiben egy, a II. mellékletben található listán szereplő harmadik ország vízumkötelezettséget ír elő legalább egy tagállam állampolgáraival szemben, a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) az érintett tagállam a vízumkötelezettség harmadik ország általi bevezetését követő 30 napon belül, vagy ha a 2014. január 9-án már fennálló vízumkötelezettség továbbra is hatályban marad, akkor az ettől az időponttól számított 30 napon belül írásban értesíti erről az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot.

Ennek az értesítésnek:

- i. tartalmaznia kell a vízumkötelezettség érvényesítésének időpontját, valamint az érintett útiokmányok és vízumok típusát,
- ii. részletesen be kell mutatnia azon előzetes intézkedéseket, amelyeket az érintett tagállam annak érdekében hozott, hogy közötte és a szóban forgó harmadik ország között vízummentesség legyen érvényben, továbbá tartalmaznia kell minden lényeges információt.

A Bizottság az ezen értesítéssel kapcsolatos információkat haladéktalanul közzéteszi az Európai Unió Hivatalos Lapjában, beleértve a vízumkötelezettség végrehajtásának időpontjával, valamint az érintett útiokmányok és vízumok típusával kapcsolatos információkat is.

Amennyiben a harmadik ország úgy határoz, hogy a vízumkötelezettséget az e pont első albekezdésében említett határidő lejárta előtt feloldja, az értesítést nem kell megtenni vagy vissza kell vonni, az információkat pedig nem kell közzétenni;

b) a Bizottság – az a) pont harmadik albekezdésében említett közzététel időpontját követően azonnal és az érintett tagállammal konzultálva – mindenekelőtt politikai, gazdasági és kereskedelmi téren lépéseket tesz a szóban forgó adott harmadik ország hatóságaival a vízummentes utazás visszaállítása vagy bevezetése érdekében, és e lépésekről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot;

c) amennyiben 90 nappal az a) pont harmadik albekezdésében említett közzététel időpontját követően, a b) ponttal összhangban megtett lépések ellenére a harmadik ország nem oldja fel a vízumkötelezettséget, az érintett tagállam felkérheti a Bizottságot, hogy függessze fel az adott harmadik ország bizonyos kategóriákba tartozó állampolgárai esetében a vízummentességet. Ha egy tagállam ilyen kérelmet nyújt be, arról tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot;

d) a Bizottság az e), f) vagy h) pont szerinti lépések megfontolása során figyelembe veszi az érintett tagállam által a szóban forgó harmadik országgal a vízummentes utazás érdekében hozott intézkedések eredményét, a b) ponttal összhangban tett lépéseket, valamint azon következményeket, amelyekkel a vízummentesség felfüggesztése járhat az Uniónak és tagállamainak a szóban forgó harmadik országgal való kapcsolataira nézve;

e) amennyiben az érintett harmadik ország nem oldotta fel a vízumkötelezettséget, a Bizottság legkésőbb hat hónappal az a) pont harmadik albekezdésében említett közzététel időpontját követően, majd legfeljebb hat hónapos időközönként olyan időtartamon át, amely nem haladhatja meg az f) pontban említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépésének vagy kifo­ gáso­ lásának időpontját:

- i. az érintett tagállam kérésére vagy saját kezdeményezésére olyan végrehajtási jogi aktust fogad el, amely a szóban forgó harmadik ország bizonyos kategóriákba tartozó állampolgárai esetében legfeljebb hat hónapos időtartamra ideiglenesen felfüggeszti a vízummentességet. E végrehajtási jogi aktusban meg kell határozni a vízummentesség felfüggesztése hatálybalépésének – az említett jogi aktus hatálybalépését követő 90 napon belül eső – időpontját, figyelembe véve a tagállamok konzultációinak rendelkezésre álló erőforrásokat. Az ezt követő végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság további, legfeljebb hat hónapos időszakokkal meghosszabbíthatja a felfüggesztés időtartamát, és módosíthatja a szóban forgó harmadik ország állampolgárainak azon kategóriáit, amelyek esetében felfüggeszti a vízummentességet.

E végrehajtási jogi aktusokat a 4a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni. A 4. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, a felfüggesztési időszakok során a harmadik

⁽¹⁾ A Tanács 2002/195/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.)

országának a végrehajtási jogi aktusban foglalt valamennyi kategóriába tartozó állampolgárai vízummal kell, hogy rendelkezzenek a tagállamok külső határainak átlépésekor; vagy

- ii. jelentést nyújt be a 4a. cikk (1) bekezdésében említett bizottságnak, amelyben értékeli a helyzetet és indokolást ad arról, hogy miért vetette el a vízummentesség felfüggesztését, és erről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

A Bizottság e jelentésben minden releváns tényezőt – így például a d) pontban említett tényezőket is – figyelembe vesz. Az Európai Parlament és a Tanács e jelentés alapján politikai vitát tarthat;

- f) amennyiben az érintett harmadik ország 24 hónappal az a) pont harmadik albekezdésében említett közzététel időpontját követően sem oldotta fel a vízumkötelezettséget, a Bizottság a 4b. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el, amelyben e harmadik ország állampolgárai esetében 12 hónapra ideiglenesen felfüggeszti a II. melléklet alkalmazását. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meg kell határozni azt az – az említett jogi aktus hatálybalépését követő 90 napon belül eső – időpontot, amelyben a II. melléklet alkalmazásának felfüggesztése hatályba lép, figyelembe véve a tagállamok konzulátusain rendelkezésre álló erőforrásokat, és ennek megfelelően módosítani kell a II. mellékletet. A módosításkor a szóban forgó harmadik ország nevéhez lábjegyzetet kell beilleszteni, feltüntetve benne a felfüggesztés időtartamának megjelölésével azt, hogy a vízummentesség az adott harmadik ország tekintetében fel van függesztve.

Az e) pont alapján az érintett harmadik országgal kapcsolatban elfogadott végrehajtási jogi aktusok hatályukat veszítik azon a napon, amikor a II. melléklet alkalmazásának e harmadik ország állampolgáraival szembeni felfüggesztése hatályba lép, vagy amikor a 4b. cikk (5) bekezdésének megfelelően kifogást emeltek a felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szemben.

Amennyiben a Bizottság a h) pont szerinti jogalkotási javaslatot nyújt be, az e pont első albekezdésében említett felfüggesztés időtartama hat hónappal meghosszabbodik. A hivatkozott albekezdésben említett lábjegyzetet megfelelően módosítani kell.

A 4. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, a felfüggesztés időtartamai alatt a felhatalmazáson alapuló jogi aktus által érintett harmadik ország állampolgárai vízummal kell, hogy rendelkezzenek a tagállamok külső határainak átlépésekor;

- g) amennyiben egy másik tagállam ezt követően ugyanazon harmadik országgal kapcsolatos, az e) vagy f) pont szerint elfogadott intézkedések alkalmazása során e harmadik országra vonatkozóan az a) pont alapján értesítést tesz, azt az értesítést az említett pontokban foglalt határidők vagy alkalmazási idők

meghosszabbítása nélkül egyesíteni kell a már említett, folyamatban lévő eljárásokkal;

- h) amennyiben az f) pontban említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépését követő hat hónapon belül a szóban forgó harmadik ország nem oldotta fel a vízumkötelezettséget, a Bizottság jogalkotási javaslatot nyújthat be e rendelet módosítására, amelynek célja az adott harmadik országra való hivatkozás áthelyezése a II. mellékletből az I. mellékletbe;
- i) az e), f) és h) pontban említett eljárások nem érintik a Bizottság arra vonatkozó jogát, hogy bármikor olyan jogalkotási javaslatot nyújtson be e rendelet módosítására, amelynek célja az érintett harmadik ország áthelyezése a II. mellékletből az I. mellékletbe;
- j) amennyiben a szóban forgó harmadik ország eltörli a vízumkötelezettséget, az érintett tagállam haladéktalanul értesíti erről az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot. Az értesítést a Bizottság haladéktalanul közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

A szóban forgó harmadik ország tekintetében az e) vagy f) pont alapján elfogadott végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hét nappal az e pont első albekezdésében említett közzétételt követően hatályukat veszítik. Amennyiben a szóban forgó harmadik ország két vagy több tagállam állampolgáraival szemben vezetett be vízumkötelezettséget, a harmadik országra vonatkozó végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hét nappal az utolsó olyan tagállamra vonatkozó értesítés közzétételét követően veszítik hatályukat, amelynek állampolgáraival szemben a szóban forgó harmadik ország vízumkötelezettséget alkalmazott. A f) pont első albekezdésében említett lábjegyzetet törölni kell az érintett felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatályának megszűnésekor. A hatályvesztésről szóló tájékoztatást a Bizottság haladéktalanul közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Amennyiben a szóban forgó harmadik ország feloldja a vízumkötelezettséget, az érintett tagállam azonban elmulasztja az e pont első albekezdése szerinti értesítést, a Bizottság saját kezdeményezésére haladéktalanul gondoskodik az ugyanazon albekezdésben említett közzétételről, és e pont második albekezdése alkalmazandó.”;

- b) az (5) bekezdést el kell hagyni.

2. A rendelet a következő cikkekkkel egészül ki:

„1a. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésétől eltérve a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország állampolgáraival szembeni vízummentességet szükséghelyzetekben ideiglenes jelleggel, e cikkel összhangban, végső lehetőségként fel kell függeszteni.

(2) A tagállamok értesíthetik a Bizottságot, amennyiben azzal szembesülnek, hogy hat hónapos időszakon keresztül az előző év azonos időszakához vagy a vízummentességnek a II. mellékletben szereplő harmadik ország állampolgárai esetében való alkalmazását megelőző utolsó hat hónaphoz képest az alábbi körülmények közül egy vagy több fennáll, és azok olyan szükséghelyzethez vezetnek, amelyet önállóan nem tudnak orvosolni, vagyis az alábbiak száma jelentősen és hirtelen megnő:

- a) a harmadik ország azon állampolgárainak száma, akik a tagállam területén jogtalanul tartózkodnak;
- b) a harmadik ország állampolgárai által benyújtott, alacsony arányban elfogadott, menedékjog iránti kérelmek száma, amennyiben ez a növekedés tagállam menekültügyi rendszerére különleges nyomást gyakorol;
- c) a tagállam által harmadik országhoz annak állampolgáira vonatkozóan benyújtott és elutasított visszafogadási kérelmek száma.

Az első albekezdésben említett, a vízummentesség alkalmazását megelőző hat hónapos időszakkal történő összevetést kizárólag a vízummentességnek az adott harmadik ország állampolgárai esetében való alkalmazásának kezdő időpontjától számított hét évig kell elvégezni.

Az első albekezdésben említett értesítést megfelelően indokolni kell, és közölni kell a vonatkozó adatokat és statisztikákat, valamint azon előzetes intézkedések részletes leírását, amelyeket az érintett tagállam a helyzet orvoslása érdekében megtett. A Bizottság az értesítésről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(3) A Bizottság megvizsgálja a (2) bekezdés szerint közölt értesítést, és ennek során figyelembe veszi az alábbiakat:

- a) az, hogy a (2) bekezdésben leírt helyzetek valamelyike fennáll-e;
- b) a (2) bekezdésben leírt helyzetek bármelyike által érintett tagállamok száma;
- c) az, hogy a (2) bekezdésben említett növekedések – a tagállamok által szolgáltatott adatokból kitűnően – összességükben milyen hatást gyakorolnak az Unió migrációs helyzetére;
- d) az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal vagy az

Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) által készített jelentések, amennyiben az értesítésben foglalt konkrét eset körülményei ezt szükségessé teszik;

- e) a közrend és a belső biztonság átfogó kérdése, az érintett tagállammal folytatott konzultáció alapján.

A Bizottság vizsgálata eredményeiről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(4) Amennyiben a Bizottság a (3) bekezdésben említett vizsgálat alapján, valamint figyelembe véve, hogy milyen következménnyel járna a vízummentesség felfüggesztése az Uniónak és tagállamainak a szóban forgó harmadik országgal való külkapcsolataira nézve, és igyekezve alternatív hosszú távú megoldásokat találni szoros együttműködésben az érintett harmadik országgal, úgy határoz, hogy intézkedéseket kell hozni, a (2) bekezdésben említett értesítés kézhezvételét követő három hónapon belül végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben az érintett harmadik ország állampolgárai esetében hat hónapra ideiglenesen felfüggeszti a vízummentességet. A végrehajtási jogi aktust a 4a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A végrehajtási jogi aktusban meg kell határozni a vízummentesség felfüggesztése hatálybalépésének napját.

A 4. cikk alkalmazásának sérelme nélkül, a felfüggesztés időtartamai alatt a végrehajtási jogi aktus által érintett harmadik ország állampolgárai vízummal kell, hogy rendelkezzenek a tagállamok külső határainak átlépésekor.

(5) A Bizottság a (4) bekezdés szerint elfogadott végrehajtási jogi aktus időbeli hatályának lejártá előtt – az érintett tagállammal együttműködve – jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentéshez jogalkotási javaslatot csatolhat e rendelet módosítására, amelynek célja az érintett harmadik országra való hivatkozás áthelyezése a II. mellékletből az I. mellékletbe.

(6) Amennyiben a Bizottság az (5) bekezdés szerint jogalkotási javaslatot nyújtott be, legfeljebb 12 hónappal meghosszabbíthatja a (4) bekezdés szerint elfogadott végrehajtási jogi aktus időbeli hatályát. A végrehajtási jogi aktus időbeli hatályának meghosszabbítására irányuló határozatot a 4a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni.

1b. cikk

Legkésőbb 2018. január 10-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére, amelyben értékeli az 1. cikk (4) bekezdésében említett kölcsönöségi mechanizmus és az 1a. cikkben említett felfüggesztési mechanizmus hatékonyságát, és szükség esetén jogalkotási javaslatot terjeszt be e rendelet módosítására. Az Európai Parlament és a Tanács e javaslatról rendes jogalkotási eljárás keretében határoz.”.

3. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok kivételt tehetnek az 1. cikk (1) bekezdésében előírt vízumkötelezettséget vagy az 1. cikk (2) bekezdésében előírt vízummentességet illetően az alábbi személyekkel:

a) diplomata útlevelemmel, szolgálati/hivatali útlevelemmel vagy különleges útlevelemmel rendelkező személyek;

b) a polgári légiközlekedési és tengerhajózási személyzet tagjai feladataik ellátása közben;

c) a polgári tengerhajózási személyzet partra szálló tagjai, amennyiben rendelkeznek a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 1958. május 13-i 108. számú vagy 2003. június 16-i 185. számú egyezményével, vagy a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek a nemzetközi tengeri forgalom könnyítéséről szóló, 1965. április 9-i egyezményével összhangban kiállított tengerészizgalválnnyal;

d) katasztrófa vagy baleset során a sürgősségi ellátást vagy mentést végző missziók személyzete és tagjai;

e) a nemzetközi belvízi utakon hajózó járművek polgári személyzete;

f) az olyan kormányközi nemzetközi szervezetek, amelyeknek legalább egy tagállam tagja, vagy az érintett tagállam által a nemzetközi jog alanyként elismert egyéb jogalanyok által az említett szervezetek vagy jogalanyok tisztviselői részére kiállított útiokmányok birtokosai”;

b) a (2) bekezdés a következő ponttal egészül ki:

„d) a menekültek vízumkötelezettségének eltörléséről szóló, 1959. április 20-án Strasbourgban aláírt európai megállapodásból eredő kötelezettségek sérelme nélkül azokat a menekültnak elismert és hontalan személyeket, valamint egyetlen ország állampolgárságával sem rendelkező más személyeket, akik az Egyesült Királyságban vagy Írországban rendelkeznek tartózkodási hellyel, és az Egyesült Királyság vagy Írország által kiállított olyan útiokmánnyal rendelkeznek, amelyet az érintett tagállam elismer.”

4. A rendelet a következő cikkel egészül ki:

„4a. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(3) Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

4b. cikk

(1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(2) A Bizottságnak az 1. cikk (4) bekezdésének f) pontjában említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására való felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2014. január 9-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok vége előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 1. cikk (4) bekezdésének f) pontjában említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(5) Az 1. cikk (4) bekezdésének f) pontja értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő négy hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.)”

2. cikk

Az 539/2001/EK rendelet e rendelettel módosított 1a. cikkét, és különösen annak (2) bekezdése második albekezdését azokra a harmadik országokra is alkalmazni kell, amelyek állampolgárai esetében a vízummentesség 2014. január 9. előtt került bevezetésre.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS
